

***Výťah z publikácie projektu „Energia pre kohéziu“:
Projekty energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných energetických zdrojov
s podporou Štrukturálnych fondov EÚ v kontexte Lisabonskej agendy***

Hlavné zameranie nasledujúceho programovacieho obdobia štrukturálnych fondov v období 2007-2013 sa bude odvíjať najmä od Lisabonských kritérií. Tieto odzrkadľujú ambície Európskej komisie využívať všetky dostupné možnosti a tak dosiahnuť vyššiu udržateľnosť rozvoja, vyššiu zamestnanosť a podporiť ekonomický rast.

Obnoviteľné zdroje energie môžu prispieť k vyššej trvalej udržateľnosti rozvoja, k vyššej zamestnanosti a podporiť ekonomický rast. Preto sú v plnom súlade s Lisabonskou agendou. Okrem toho pomáhajú zvýšiť konkurencieschopnosť samospráv či regiónov a podporovať súdržnosť. Vážny prístup k záväzkom voči Lisabonským kritériám a využívaniu obnoviteľných zdrojov by teoreticky mal viesť k zvýšeniu počtu projektov obnoviteľných zdrojov energie v regiónoch Európy s podporou štrukturálnych fondov. V praxi je ale potrebné vynaložiť oveľa väčšie úsilie.

Projekt „Energy 4 Cohesion“, teda „Energia pre kohéziu“, si kladie za cieľ položiť základy širšieho a efektívnejšieho využitia štrukturálnych fondov počas obdobia 2007-2013. Okrem toho podporuje opatrenia zamerané na obnoviteľné zdroje energie a efektívne využívanie energie v menej rozvinutých oblastiach Európy. Počas nasledujúceho programovacieho obdobia 2007-2013 je až 60 percent prostriedkov určených pre projekty, ktoré sú v súlade s Lisabonskými kritériami. Projekt Energia pre kohéziu propaguje úspešné príklady doteraz realizovaných projektov a ukazuje na vhodné spôsoby financovania budúcich projektov vo vybraných cieľových regiónoch z ôsmich krajínach Európy. Projekt Energia pre kohéziu poukazuje na značné ekologické, sociálne a ekonomické výhody, ktoré aktivity spojené s využívaním obnoviteľných zdrojov energie môžu priniesť práve týmto odľahlým vidieckym oblastiam Európy.

Cieľové regióny sú Zlínsky región v Českej republike, Poviät Nowa Sol v Poľsku, Limbazi v Lotyšsku, prefektúra Evros v Grécku, okres Veľký Krtíš na Slovensku, Saaremaa v Estónsku, okolie Kaunasu v Litve a Locride v Taliansku. V rámci projektu bude vypracovaných osem individuálnych akčných plánov pre cieľové regióny na základe spoločnej metodológie. Takéto regionálne energetické plánovanie je založené na získavaní komplexných informácií a prieskume regiónov. Súčasťou koncepcie bude aj návrh ekonomicky realizovateľných projektov energetickej efektívnosti alebo využívania obnoviteľných energetických zdrojov v regióne. Predstavitelia verejného a súkromného sektora v cieľových regiónoch tak získajú predstavu o možnostiach využívania obnoviteľných energetických zdrojov a tiež metodiku uchádzania sa o podporu zo Štrukturálnych fondov EÚ.

Projekt Energia pre kohéziu prispieva k procesu tvorby politiky rôznymi spôsobmi nielen na národnej a regionálnej, ale aj na európskej úrovni. V rámci projektu sa realizoval komplexný prieskum súčasného stavu plánovania pre štrukturálne fondy na európskej úrovni a v ôsmich členských štátoch pre nadchádzajúce programovacie obdobie. Jeden z partnerov projektu - spoločnosť EREC (European Renewable Energy Council) v Bruseli (Renewable energy House) v októbri 2006 zorganizovala diskusiu s poslancami Európskeho parlamentu na tému „Realizácia decentralizovaných projektov v regiónoch, vhodných pre financovanie z fondov EÚ“. Na tomto stretnutí sa rozprúdila diskusia o budúcnosti štrukturálnych fondov a iných mechanizmov a o politike regionálneho rozvoja EÚ. Prítomní

www.e4c.org

diskutovali aj o úlohách mechanizmov, ktoré napomáhajú regionálnemu rozvoju prostredníctvom realizácie projektov využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Projekt Energia pre kohéziu poskytol aj informácie o požiadavkách na financovanie z fondov EÚ. Predtým, ako sa konkrétny projekt dostane do štádia podania žiadosti, musí investor podstúpiť komplikovaný proces vypracovania dokumentácie. V prvom rade treba zabezpečiť súlad projektového plánu s prioritami národného operačného programu – je to jedna zo základných podmienok úspešnosti. Ak projekt nie je alebo je len čiastočne v súlade s národným operačným programom (v niektorých prípadoch existuje iba jeden operačný program, v niektorých štátoch je operačných programov viac), má len malú šancu na úspech. Dôležitá je veľkosť projektu. Pre každý štát existuje minimálna výška podpory, ktorú treba dosiahnuť. Často je teda výhodné spojiť menšie projekty do väčšieho celku, ktorý spĺňa podmienku minimálnej výšky podpory. Zníženie tejto dolnej finančnej hranice by v mnohých prípadoch pomohlo projektom využívania obnoviteľných energetických zdrojov v regiónoch.

Plná verzia publikácie je prístupná na stiahnutie na:

<http://www.e4c.org/4.0.html>

Viac informácií nájdete na:

Európska komisia (EK) a jej regionálna politika – informačná regionálna web stránka:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

Európsky regionálny rozvojový fond (ERDF):

<http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l60015.htm>

Európsky sociálny fond (ESF):

http://ec.europa.eu/employment_social/esf2000/index_en.html

Kohézny fond (CF):

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/procf/cf_en.htm

Nové smernice pre obnovené štrukturálne fondy a nástroje pre programovacie obdobie 2007-2013:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/intrnewregl0713_en.htm

Európska mapa oprávnených oblastí na čerpanie zo štrukturálnych a kohéznych fondov:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/atlas/index_en.htm

